

Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i przekazywania, min przeciwpiechotnych oraz o ich zniszczeniu, Ottawa, 4 grudnia 1997 r.¹

(M. Flemming, J. Wojciechowska, Zbrodnie wojenne. Przepisy przeciwko pokojowi, państwu i obronności. Rozdział XVI, XVII, XVIII kodeksu karnego. Komentarz, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 1999, s. 695-706)

Preambuła

Państwa Strony,

zdecydowane sprawić, by ustały cierpienia i straty w życiu ludzkim spowodowane przez miny przeciwpiechotne, które zabijają lub kaleczą każdego tygodnia setki osób, w większości niewinne osoby cywilne i bezbronne, zwłaszcza dzieci, hamują gospodarczy rozwój i odbudowę, stanowią przeszkodę w repatriacji uchodźców i osób przesiedlanych na określonym terytorium, wywołują inne poważne następstwa przez wiele lat po ich rozmieszczeniu;

przekonane, że jest rzeczą konieczną uczynić wszystko co jest w ich mocy dla przyczynienia się w skuteczny i skoordynowany sposób do podjęcia wyzwania, jakie stanowi usunięcie min przeciwpiechotnych rozsianych po świecie i dla czuwania nad ich zniszczeniem;

pragnąc uczynić wszystko co w ich mocy, by nieść pomoc w zakresie leczenia i readaptacji ofiar min, w tym też ich reintegracji społecznej i ekonomicznej;

uznając, że całkowity zakaz min przeciwpiechotnych stanowiłby jednocześnie ważny środek zaufania;

wyrażając zadowolenie z uchwalenia Protokołu o zakazie lub ograniczeniu stosowania min pułapek i innych urządzeń w jego kształcie zmienionym 3 maja 1996 r., stanowiącym załącznik do Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienia lub mające niekontrolowane skutki, i wzywając wszystkie państwa, które tego dotąd nie uczyniły, do jego ratyfikacji w najkorzystniejszym terminie;

wyrażając również zadowolenie z uchwalenia 10 grudnia 1996 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych rezolucji 51145 S wzywającej wszystkie państwa do podjęcia wysiłków doprowadzenia do pomyślnego zakończenia rokowań w sprawie międzynarodowego porozumienia, skutecznego i prawnie stanowczego, zabraniającego użycia, składowania, produkcji i przekazywania lądowych min przeciwpiechotnych;

wyrażając ponadto zadowolenie ze środków zakazujących, ograniczających lub odraczających, podjętych jednostronnie lub wielostronnie w toku ostatnich lat w zakresie użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych;

podkreślając rolę publicznego sumienia w wspieraniu zasad humanitarnych, jak o tym świadczy wezwanie do całkowitego zakazu min przeciwpiechotnych, i uznając wysiłki podjęte w tym celu przez Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca, przez międzynarodową kampanię przeciw minom lądowym oraz przez liczne inne organizacje pozarządowe na całym świecie;

przypominając Deklarację ottawską z 5 października 1996 r. i Deklarację brukselską z 27 czerwca 1997 r. wzywające społeczność międzynarodową do opracowania międzynarodowej umowy, wiążącej prawnie, która zabraniałaby użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych;

podkreślając celowość nakłonienia wszystkich państw, by przystąpiły do niniejszej Konwencji, będąc zdecydowane do energicznego działania dla popierania jej

¹ Konwencja została uchwalona na konferencji dyplomatycznej w Ottawie 18.IX.1997 r. i wyłożona do podpisu w Nowym Jorku 3 – 5. XII. 1997 r. Weszła w życie 1.III.1999 r. Polska konwencje podpisała ale nie ratyfikowała.

upowszechniania we wszystkich stosownych środowiskach, zwłaszcza w Narodach Zjednoczonych, na Konferencji Rozbrojeniowej, w organizacjach i ugrupowaniach regionalnych, jak również na konferencjach przeglądowych Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienia lub mające niekontrolowane skutki;

opierając się na zasadzie prawa międzynarodowego, w myśl której prawo stron konfliktu zbrojnego do doboru środków walki nie jest nieograniczone, na zasadzie, która zabrania użycia w czasie konfliktów zbrojnych broni, pocisków i materiałów oraz metod prowadzenia działań zbrojnych, które mogą powodować zbędne cierpienia, a także na zasadzie, w myśl której należy ustanowić rozróżnienie między osobami cywilnymi a kombatantami;

uzgodniły co następuje:

Artykuł 1

Zobowiązania ogólne

1. Każde Państwo Strona zobowiązuje się, że nigdy, w żadnej sytuacji:

a) nie będzie konstruować, produkować, nabywać w jakikolwiek sposób, składować, konserwować lub przekazywać komukolwiek, bezpośrednio lub pośrednio, min przeciwpiechotnych,

b) nie będzie wspierać, zachęcać ani nakłaniać w jakikolwiek sposób nikogo do podejmowania działalności zabronionej Państwu Stronie z mocy niniejszej Konwencji.

2. Każde Państwo Strona zobowiązuje się do zniszczenia wszystkich min przeciwpiechotnych oraz do dopilnowania ich zniszczenia, stosownie do postanowień niniejszej Konwencji.

Artykuł 2

Definicje

1. Przez „minę przeciwpiechotną” rozumie się minę skonstruowaną tak, by wybuchła wskutek obecności, bliskości lub kontaktu z człowiekiem i przeznaczona do wyłączenia z walki, ranienia lub zabicia jednej lub większej liczby osób. Miny skonstruowane dla wybuchania wskutek obecności, bliskości lub kontaktu z pojazdem, nie zaś z człowiekiem, wyposażone w urządzenia zabezpieczające przed manipulowaniem, nie są uważane za miny przeciwpiechotne, choć mają takie urządzenie.

2. Przez „minę” rozumie się broń skonstruowaną dla umieszczania pod lub na ziemi lub innej powierzchni, albo w pobliżu, i dla wybuchania wskutek obecności, bliskości lub kontaktu z człowiekiem lub pojazdem.

3. Przez „urządzenie przeciwm manipulacyjne” rozumie się urządzenie przeznaczone do ochrony miny i stanowiące jej część, połączone z nią lub umieszczone pod nią, które działa w razie próby manipulacji lub innego umyślnego poruszenia miny.

4. Przez „przekazywanie” rozumie się, obok materialnego wycofania min przeciwpiechotnych z terytorium państwa lub ich materialnego wprowadzenia na terytorium innego państwa, również przeniesienie prawa własności lub kontroli nad tymi minami, jednakże nie rozumie się odstąpienia terytorium, na którym zostały rozmieszczone miny przeciwpiechotne.

5. Przez „strefę zaminowaną” rozumie się strefę niebezpieczną z powodu potwierdzonej lub podejrzewanej obecności min.

Artykuł 3

Wyłączenia

1. Niezależnie od ogólnych zobowiązań wynikających z art. 1 dozwolona jest konserwacja lub przekazywanie pewnej liczby min przeciwpiechotnych dla opracowania technik niszczenia min lub dla nauczania tych technik. Liczba takich min nie powinna przekraczać minimum absolutnie koniecznego dla takich celów.

2. Dozwolone jest przekazywanie min w celu zniszczenia.

Artykuł 4

Zniszczenie zapasów min przeciwpiechotnych

Z zastrzeżeniem postanowień art. 3 każde Państwo Strona zobowiązuje się do zniszczenia wszystkich zapasów min przeciwpiechotnych, których jest właścicielem lub posiadaczem, lub które znajdują się pod jego jurysdykcją lub kontrolą albo do dopilnowania ich zniszczenia, gdy tylko to jest możliwe, lecz najpóźniej w ciągu 4 lat od wejścia w życie niniejszej Konwencji dla tego Państwa Strony.

Artykuł 5

Niszczenie min przeciwpiechotnych w strefach zaminowanych

1. Każde Państwo Strona zobowiązuje się do zniszczenia wszystkich min przeciwpiechotnych w strefach zaminowanych znajdujących się pod jego jurysdykcją lub jego kontrolą albo też do dopilnowania ich zniszczenia, gdy tylko to jest możliwe, jednak najpóźniej w ciągu 10 lat od wejścia w życie niniejszej Konwencji co do tego Państwa Strony.

2. Każde Państwo Strona podejmie wysiłki dla identyfikacji wszystkich stref znajdujących się pod jego jurysdykcją lub kontrolą, gdzie została ustalona lub jest podejrzewana obecność min przeciwpiechotnych. Zapewnia ono, że gdy tylko okaże to się możliwe, wszystkie strefy zaminowane znajdujące się pod jego jurysdykcją lub kontrolą, w których znajdują się miny przeciwpiechotne, zostaną oznaczone wzdłuż ich obwodu, będą strzeżone i chronione przez zamknięcie lub w inny sposób, by uniemożliwić osobom cywilnym wejście, dopóki wszystkie miny przeciwpiechotne znajdujące się w takich zaminowanych strefach nie zostaną zniszczone. Takie oznakowanie winno być zgodne, co najmniej, z normami określonymi w Protokole w sprawie zakazów lub ograniczeń użycia min, min-pułapek i innych urządzeń, po jego nowelizacji 3 maja 1996 r., załączonego do Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienia lub mające niekontrolowane skutki.

3. Jeśli Państwo Strona uzna, że nie będzie mogło zniszczyć wszystkich min przeciwpiechotnych, o jakich mowa w § 1, albo dopilnować ich zniszczenia w przypisanym terminie, może ono przedstawić na zgromadzeniu Państw Stron albo na konferencji przeglądowej wniosek o przedłużenie, sięgające aż 10 lat, okresu ustalonego dla całkowitego zniszczenia tych min przeciwpiechotnych.

4. Wniosek powinien zawierać:

a) czas proponowanego przedłużenia;

b) szczegółowe wyjaśnienie powodów uzasadniających proponowanie przedłużenia,

w tym:

przygotowanie i stopień zaawansowania pracy wykonywanej w ramach państwowych programów rozminowania;

środki finansowe i techniczne, jakimi dysponuje Państwo Strona dla przystąpienia do zniszczenia wszystkich min przeciwpiechotnych; oraz

okoliczności, które nie pozwalają Państwu Stronie zniszczyć wszystkie miny przeciwpiechotne w strefach zaminowanych;

c) implikacje humanitarne, społeczne, gospodarcze i środowiskowe przedłużenia; oraz

d) wszystkie inne istotne informacje dotyczące proponowanego przedłużenia.

5. Zgromadzenie Państw Stron lub konferencja przeglądowa, biorąc pod uwagę czynniki wymienione w § 4, ocenia wniosek i decyduje większością głosów Państw obecnych i głosujących o przyznaniu, lub też nie, okresu przedłużenia.

6. Takie przedłużenie może być odnawiane w razie przedstawienia nowego wniosku stosownie do §§ 3,4 i 5 niniejszego artykułu. Państwo Strona winno dołączyć do swego wniosku o dodatkowe przedłużenie istotne uzupełniające informacje co do tego, co zostało wykonane w czasie poprzedniego przedłużenia na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Międzynarodowa współpraca i pomoc

1. Wypełniając zobowiązania wynikające z niniejszej Konwencji każde Państwo Strona ma prawo ubiegać się o uzyskanie i otrzymywać pomoc od innych Państw Stron, jeśli jest to możliwe i na miarę możliwości.

2. Każde Państwo Strona zobowiązuje się do ułatwiania wymiany, na taką skalę jak to jest możliwe, wyposażenia, materiałów i informacji naukowych dotyczących stosowania niniejszej Konwencji i ma prawo do uczestniczenia w takiej wymianie. Państwa Strony nie będą nakładać nieuzasadnionych ograniczeń na dostawy, w celach humanitarnych, wyposażenia służącego rozminowaniu i odpowiednich informacji technicznych.

3. Każde Państwo Strona, które może tak uczynić, udzieli pomocy w leczeniu ofiar min, ich readaptacji oraz integracji społecznej i gospodarczej a także w programach ostrzegania przed niebezpieczeństwem min. Taka pomoc może być udzielana, m.in., poprzez organy Narodów Zjednoczonych, organizacje lub instytucje międzynarodowe, regionalne lub krajowe, przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, przez krajowe stowarzyszenia Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy i ich międzynarodową Federację, przez organizacje pozarządowe oraz na podstawie dwustronnej.

4. Każde Państwo Strona, mające takie możliwości, udzieli pomocy w rozminowywaniu i działaniach z tym związanych. Taka pomoc może być udzielana, m.in. poprzez organy Narodów Zjednoczonych, organizacje lub instytucje międzynarodowe lub regionalne, albo na podstawie dwustronnej, albo też przez wspieranie Funduszu Specjalnego Narodów Zjednoczonych przeznaczonego dla udzielania pomocy w rozminowywaniu, albo też innych funduszy regionalnych wspierających rozminowywanie.

5. Każde Państwo Strona mogące tak postąpić udzieli pomocy w niszczeniu zapasów min przeciwpiechotnych.

6. Każde Państwo Strona zobowiązuje się do udzielania informacji na podstawie bazy danych o rozminowaniu określonej w ramach organów Narodów Zjednoczonych, w szczególności informacji dotyczących różnych środków i technik rozminowania, a także do dostarczenia listy ekspertów, organów wyspecjalizowanych i krajowych punktów kontaktowych w dziedzinie rozminowania.

7. Państwa Strony mogą zwracać się do Narodów Zjednoczonych, do organizacji regionalnych, do innych Państw Stron i do innych instancji międzyrządowych lub pozarządowych zdolnych do pomocy władzom w wypracowaniu narodowego programu rozminowania, w celu określenia, między innymi:

- a) zasięgu i rozmiarów problemu min przeciwpiechotnych;
- b) zasobów finansowych, technologicznych i ludzkich potrzebnych do wykonania programu;
- c) przewidywanej liczby lat potrzebnych dla zniszczenia wszystkich min przeciwpiechotnych w strefach zaminowanych znajdujących się pod jurysdykcją lub kontrolą zainteresowanego Państwa Strony;
- d) działań ostrzegających przed niebezpieczeństwem min, prowadzących do zmniejszenia ranień i strat w życiu ludzkim z powodu min;
- e) pomocy ofiarom min;

f) stosunków między rządem zainteresowanego Państwa Strony a kompetentnymi jednostkami rządowymi, międzyrządowymi i pozarządowymi, które będą uczestniczyć w wykonaniu programu.

8. Państwa Strony, które udzielają lub otrzymują pomoc w myśl niniejszego artykułu będą współpracować z sobą dla zapewnienia szybkiego i pełnego wykonania uzgodnionych programów pomocy.

Artykuł 7 **Środki**

1. Każde Państwo Strona przedstawia Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych możliwie najszybciej, a w każdym razie najpóźniej do 180 dni po wejściu dla tego Państwa w życie niniejszej Konwencji, sprawozdanie o:

- a) krajowych środkach realizacji, o jakich mowa w art. 9,
- b) całym zapasie min przeciwpiechotnych, którego jest właścicielem lub posiadaczem albo które są pod jego jurysdykcją lub kontrolą, przedstawiając podział według typu, ilości i, jeśli możliwe, numeracji partii dla każdego rodzaju składowanych min przeciwpiechotnych,
- c) rozmieszczeniu w miarę możliwości wszystkich stref zaminowanych będących pod jego jurysdykcją lub jego kontrolą, w których obecność min przeciwpiechotnych została stwierdzona lub jest podejrzewana, włączając maksimum ewentualnych danych o typie i jakości każdego rodzaju min przeciwpiechotnych w każdej ze stref zaminowanych a także datę ich rozmieszczenia,
- d) typach i ilości i, jeśli możliwe, numeracji partii wszystkich min przeciwpiechotnych zachowanych lub przekazanych w celu opracowania technik wykrywania min i dla nauczania tych technik, a także o instytucjach upoważnionych przez Państwo Stronę do zachowania lub przekazania min przeciwpiechotnych po myśli art. 3,
- e) typach i ilości programów rekonwersji lub unieruchomienia urządzeń do produkcji min przeciwpiechotnych,
- f) stanie programów niszczenia min przeciwpiechotnych, o jakich mowa w art. 4 i 5, w tym określenie metod, jakie zostaną zastosowane do niszczenia, podanie lokalizacji wszystkich miejsc niszczenia oraz norm, jakich należy przestrzegać w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska,
- g) typach i ilości wszystkich min przeciwpiechotnych zniszczonych po wejściu w życie niniejszej Konwencji dla Państwa Strony, w tym podziale ilości na poszczególne typy zniszczonych min przeciwpiechotnych, stosownie do art. 4 i 5, a ponadto, jeśli możliwe, o numeracji partii każdego typu min przeciwpiechotnych w razie zniszczenia zgodnie z art.4,
- h) charakterystyce technicznej każdego typu wyprodukowanych min przeciwpiechotnych, w miarę jak jest znany, a także tych, których Państwo Strona jest aktualnie właścicielem lub posiadaczem, w tym, w rozsądnym wymiarze, informacji jakie mogą ułatwić identyfikację i usuwanie min przeciwpiechotnych; takie informacje powinny, jako minimum, obejmować wymiary, typ zapalnika, zawartość materiału wybuchowego i metalu, fotografie w kolorze i wszelkie inne dane mogące ułatwić rozminowanie,
- i) środkach podjętych dla uprzedzenia w najkrótszym czasie i w sposób skuteczny ludności o wszystkich strefach zidentyfikowanych stosownie do § 2 art. 5.

2. Państwa Strony uaktualnią corocznie, obejmując ostatni rok kalendarzowy, informacje dostarczone stosownie do niniejszego artykułu i podadzą je Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych nie później niż do 30 kwietnia każdego roku.

3. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych prześle otrzymane sprawozdania Państwom Stronom.

Artykuł 8

Pomoc i wyjaśnienia w przedmiocie przestrzegania przepisów

1. Państwa Strony zgadzają się na wzajemne konsultacje i współdziałanie w sprawie stosowania przepisów niniejszej Konwencji oraz do pracy w duchu współdziałania dla ułatwienia przestrzegania przez Państwa Strony obowiązków wynikających z niniejszej Konwencji.

2. Jeśli jedno lub więcej Państw Stron życzyć sobie będzie wyjaśnienia kwestii odnoszących się do przestrzegania postanowień niniejszej Konwencji przez inne Państwo Stronę i poszukuje na to odpowiedzi, może przedłożyć, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, temu Państwu Stronie wniosek o wyjaśnienie takiej kwestii. Do takiego wniosku winny być załączone odpowiednie informacje. Państwa Strony powstrzymają się od składania nieuzasadnionych wniosków o wyjaśnienie, starając się uniknąć nadużywania. Państwo Strona, które otrzyma wniosek o wyjaśnienie, udzieli Państwu wnioskującemu, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, wszelkich informacji, które mogą pomóc w wyjaśnieniu takiej kwestii, w terminie 28 dni.

3. Jeśli wnioskujące Państwo Strona nie otrzyma odpowiedzi za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych w takim terminie, albo jeśli uzna za niezadowalającą odpowiedź na wniosek o wyjaśnienie, może przedstawić sprawę na najbliższym zgromadzeniu Państw Stron za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przekaze takie odwołanie wraz ze stosownymi informacjami dotyczącymi wniosku o wyjaśnienia, wszystkim Państwom Stronom. Wszystkie te informacje winny być przekazane wezwanemu Państwu Stronie, które ma prawo udzielenia odpowiedzi.

4. Do czasu zwołania zgromadzenia Państw Stron każde Państwo Strona zainteresowane może wystąpić do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych o podjęcie się dobrych usług dla ułatwienia przedstawienia wnioskowanych wyjaśnień.

5. Wnioskujące Państwo Strona może zaproponować, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia Państw Stron dla zbadania sprawy. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przekaze te propozycje i wszystkie informacje przedstawione przez zainteresowane Państwa Strony wszystkim Państwom Stronom i zwróci się do nich o podanie, czy zgadzają się na zwołanie zgromadzenia nadzwyczajnego dla zbadania takiej sprawy. Jeżeli w terminie 14 dni po takim wystąpieniu nie mniej niż jedna trzecia Państw Stron wypowie się za zwołaniem zgromadzenia nadzwyczajnego, Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych zwoła takie zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron w nowym terminie 14 dni. Zgromadzenie uzyska quorum, gdy weźmie w nim udział większość Państw Stron.

6. Zgromadzenie Państw Stron albo zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron określi przede wszystkim, czy jest konieczne ponowne badanie sprawy, po uwzględnieniu wszystkich informacji dostarczonych przez zainteresowane Państwa Strony. Zgromadzenie Państw Stron albo zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron podejmie starania o podjęcie rozstrzygnięcia na drodze consensusu. Jeżeli, mimo wszelkich starań, nie zostanie w tej drodze uzyskane porozumienie, sprawa zostanie poddana pod głosowanie i rozstrzygnięcie zostanie podjęte większością głosów Państw obecnych i głosujących.

7. Wszystkie Państwa Strony będą w pełni współpracowały ze zgromadzeniem Państw Stron lub ze zgromadzeniem nadzwyczajnym Państw Stron przy badaniu sprawy, co obejmuje też misję ustalania faktów, działającą stosownie do § 8.

8. Jeżeli będą konieczne bardziej obszerne wyjaśnienia, Zgromadzenie Państw Stron lub zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron upoważni do wysyłania misji ustalania faktów i określi jej mandat większością głosów Państw obecnych i głosujących.

Państwo Strona wezwane może każdej chwili zaprosić misję ustalania faktów do przybycia na jego terytorium. Taka misja nie wymaga upoważnienia w drodze decyzji zgromadzenia Państw Stron albo zgromadzenia nadzwyczajnego Państw Stron. Misja, złożona maksymalnie z 9 ekspertów, wyznaczonych i odpowiednio upoważnionych stosownie do § 9 i 10, może zbierać dodatkowe informacje na miejscu lub w innych miejscach bezpośrednio łączących się z przypuszczalnym naruszeniem, znajdujących się pod jurysdykcją lub kontroli wezwanego Państwa Strony.

9. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przygotowuje i uaktualnia listę obejmującą dostarczone przez Państwa Strony nazwiska i obywatelstwo kwalifikowanych ekspertów oraz wszelkie dane istotne w tej dziedzinie, oraz podaje ją do wiadomości wszystkim Państwom Stronom. Eksperta zamieszczonego na tej liście uważa się za wyznaczonego do wszystkich misji ustalania faktów, chyba że Państwo Strona sprzeciwi się na piśmie jego wyznaczeniu. Ekspert wyłączony nie może uczestniczyć w żadnej misji ustalania faktów na terytorium lub w innym miejscu znajdującym się pod jurysdykcją lub kontrolą Państwa, które sprzeciwiło się jego wyznaczeniu, o ile wyłączenie zostało podane do wiadomości przed wyznaczeniem eksperta do takiej misji.

10. Po otrzymaniu wniosku zgromadzenia Państw Stron lub zgromadzenia nadzwyczajnego Państw Stron Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych wyznaczy, po konsultacji z wezwanym Państwem Stroną, członków misji, w tym jej szefa. Obywatele Państw Stron, którzy złożyli wniosek w sprawie misji ustalania faktów oraz Państw, których to bezpośrednio dotyczy, nie mogą być wyznaczeni jako członkowie misji. Członkowie misji ustalania faktów korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w art. VI Konwencji o przywilejach i immunitetach Narodów Zjednoczonych uchwalonej 13 lutego 1946 r.

11. Po wcześniejszym zawiadomieniu na nie mniej niż 72 godziny członkowie misji udadzą się niezwłocznie na terytorium państwa wezwanego. Wezwane Państwo Strona podejmie kroki administracyjne konieczne dla przyjęcia, przewozu i zakwaterowania misji. Jego obowiązkiem jest również zapewnienie, w maksymalnej skali, bezpieczeństwa członków misji, dopóki znajdować się będą na terytorium znajdującym się pod jego kontrolą.

12. Bez uszczerbku dla suwerenności wezwanego Państwa Strony misja ustalania faktów może wprowadzać na terytorium wezwanego Państwa Strony jedynie wyposażenie wyłącznie wykorzystywane do zbierania informacji co do podejrzanego naruszenia. Przed przybyciem misja poinformuje wezwane Państwo Stronę o wyposażeniu, jakie zamierza wykorzystywać w toku swej pracy.

13. Wezwane Państwo Strona nie będzie szczerzyć wysiłków, by stworzyć członkom misji ustalania faktów możliwość kontaktowania się z wszystkimi osobami mogącymi udzielić informacji w sprawie przypuszczalnego naruszenia.

14. Wezwane Państwo Strona umożliwi misji badania faktów dostęp do wszystkich stref i wszystkich urządzeń będących pod jej kontrolą, gdzie można by zebrać istotne dane dotyczące rozpatrywanego naruszenia. Ten dostęp podporządkowany zostanie środkiem, które wezwane Państwo Strona uzna za konieczne dla:

- a) ochrony wrażliwego wyposażenia, informacji i stref,
- b) ochrony zobowiązań konstytucyjnych, które mogą dotyczyć wezwanego Państwa Strony w dziedzinie prawa własności, przeszukań, zajęcia rzeczy i innych praw konstytucyjnych,
- c) fizycznej ochrony i bezpieczeństwa członków misji ustalania faktów. W razie podjęcia takich środków wezwane Państwo Strona podejmie wszelkie uzasadnione kroki dla wykazania innymi środkami, że przestrzega niniejszej Konwencji.

15. Misja ustalania faktów nie może przebywać na terytorium Państwa Strony, którego to dotyczy, dłużej niż 14 dni, a w jednym określonym miejscu nie dłużej niż 7 dni, o ile nie uzgodniono inaczej.

16. Wszystkie informacje dostarczone jako poufne i nie związane z przedmiotem badań misji ustalania faktów winny być traktowane w sposób poufny.

17. Misja ustalania faktów przedstawi swoje wnioski, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, zgromadzeniu Państw Stron albo zgromadzeniu nadzwyczajnemu Państw Stron.

18. Zgromadzenie Państw Stron lub zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron zbada wszystkie istotne informacje, zwłaszcza sprawozdanie przedstawione przez misję badania faktów. Może ono zażądać od wezwanego Państwa Strony podjęcia kroków zmierzających do naprawy naruszenia w wyznaczonym terminie. Wezwane Państwo Strona złoży sprawozdanie z kroków podjętych w odpowiedzi na takie żądanie.

19. Zgromadzenie Państw Stron lub zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron może zalecić zainteresowanym Państwom Stronom kroki i środki pozwalające na dodatkowe wyjaśnienie badanej kwestii albo na jej uregulowanie, a zwłaszcza podjęcie odpowiednich procedur, zgodnie z prawem międzynarodowym. Gdyby naruszenie należało przypisać okolicznościom wymykającym się spod kontroli Państwa wezwanego, zgromadzenie Państw Stron lub zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron może zalecić stosowne kroki, zwłaszcza sięgnięcie do środków współpracy, o jakich mowa w art. 6.

20. Zgromadzenie Państw Stron lub zgromadzenie nadzwyczajne Państw Stron będą dążyć do podjęcia decyzji, o jakich mowa w § 18 i 19 w, drodze konsensusu lub, w razie jego braku, większością dwóch trzecich Państw obecnych i głosujących.

Artykuł 9

Wewnętrzne kroki wdrażające

Każde Państwo Strona podejmuje wszelkie stosowne kroki legislacyjne, regulaminowe i inne, w tym nałożenie sankcji karnych, by zapobiegać i karać za wszelką działalność zabronioną przez Państwo Stronę na podstawie niniejszej Konwencji, która to działalność prowadzona by była na jego terytorium lub terytorium będącym pod jego jurysdykcją lub kontrolą.

Artykuł 10

Regulowanie sporów

1. Państwa Strony będą się konsultować i współpracować dla regulowania wszelkich sporów, jakie mogłyby wyniknąć w związku ze stosowaniem lub interpretacją niniejszej Konwencji. Każde Państwo Strona może wnieść taki spór do zgromadzenia Państw Stron.

2. Zgromadzenie Państw Stron może działać na rzecz uregulowania sporu wszelkimi środkami, jakie uzna za wskazane, w tym oferując swoje dobre usługi, zapraszając Państwa Strony sporu do podjęcia procedury uregulowania według ich wyboru i rekomendując ograniczenie czasu trwania uzgodnionej procedury.

3. Niniejszy artykuł nie narusza postanowień niniejszej Konwencji w sprawie pomocy i wyjaśnień dotyczących przestrzegania jej postanowień

Artykuł 11

Zebrania Państw Stron

1. Państwa Strony są zobowiązane do odbywania regularnych zebrań w celu rozważenia wszelkich spraw związanych z zastosowaniem lub wdrażaniem niniejszej Konwencji, łącznie z:

- a) działaniem i statusem Konwencji;
- b) sprawami powstałymi w związku ze sprawozdaniami przełożonymi zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji;

współpracą oraz pomocą zgodnie z artykułem 6;
rozwojem technologii rozminowania;
propozycjami Państw Stron zgodnie z artykułem 8; oraz
decyzjami związanymi z propozycjami Państw Stron określonymi w artykule 5.

2. Pierwsze Zebranie Państw Stron zostanie zwołane przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych w rok od pierwszej Konferencji oceniającej. Państwa nie będące stronami niniejszej Konwencji, a także Narody Zjednoczone, inne właściwe organizacje lub instytucje międzynarodowe, organizacje regionalne, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża oraz właściwe organizacje pozarządowe mogą zostać zaproszone na te zebrania w charakterze obserwatorów zgodnie z ustalonymi zasadami proceduralnymi.

Artykuł 12

Konferencje Rewizyjne

Konferencja Rewizyjna zostanie zwołana przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych pięć lat po wejściu w życie niniejszej Konwencji. Sekretarza Generalny Narodów Zjednoczonych zwołuje następne Konferencje oceniające na żądanie jednego lub więcej Państw Stron, pod warunkiem, że przerwa pomiędzy Konferencjami Rewizyjnymi nie będzie krótsza niż pięć lat. Wszystkie Państwa Strony niniejszej Konwencji są zapraszane na każdą Konferencję Rewizyjną.

Celem Konferencji Rewizyjnej jest:

- a) ocena działania oraz status niniejszej Konwencji;
- b) rozważenie potrzeb oraz przerw pomiędzy dalszymi zebraniem Państw Stron, o których mowa w paragrafie 2 artykuł 11;
- c) podjęcie decyzji o propozycjach Państw Stron zgodnie z artykułem 5; oraz
- d) przyjęcie, w miarę potrzeby, wniosków końcowych w ostatnim sprawozdaniu związanym z wdrażaniem niniejszej Konwencji.

Państwa nie będące Stronami niniejszej Konwencji, a także Narody Zjednoczone, inne właściwe organizacje lub instytucje międzynarodowe, organizacje regionalne, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża oraz właściwe organizacje pozarządowe mogą zostać zaproszone do udziału w każdej Konferencji Rewizyjnej w charakterze obserwatorów zgodnie z ustalonymi Zasadami Proceduralnymi.

Artykuł 13

Zmiany

W każdej chwili po wejściu w życie niniejszej Konwencji, każde Państwo Strona może złożyć propozycję zmiany niniejszej Konwencji. Propozycja zmiany zostanie przedstawiona Depozytariuszowi, który powiadomi o niej wszystkie Państwa Strony oraz zbierze ich opinie o potrzebie zwołania Konwencji w sprawie zmiany, w celu omówienia propozycji. Jeżeli większość Państw Stron powiadomi Depozytariusza, nie później niż 30 dni po powiadomieniu, o ich poparciu dalszych rozważań propozycji. Depozytariusz zobowiązany jest zwołać Konferencję w sprawie zmiany, na którą wszystkie Państwa Strony zostaną zaproszone.

Państwa nie będące Stronami niniejszej Konwencji, a także Narody Zjednoczone, inne właściwe organizacje lub instytucje międzynarodowe, organizacje regionalne, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża oraz właściwe organizacje pozarządowe mogą zostać zaproszone do udziału w każdej Konferencji w sprawie zmiany w charakterze obserwatorów zgodnie z ustalonymi Zasadami Proceduralnymi.

Konferencja w sprawie zmiany zostanie zwołana natychmiast po Zebraniu Państw Stron lub Konferencji oceniającej o ile większość Państw Stron nie zażąda, aby odbyła się ona później.

Wszelkie zmiany niniejszej Konwencji zostaną wprowadzone większością dwóch trzech głosów Państw Stron obecnych i głosujących na Konferencji w sprawie zmiany.

Depozytariusz jest zobowiązany do zawiadomienia Państw Stron o zmianie przyjętej w ten sposób.

Każda zmiana niniejszej Konwencji wchodzi w życie w stosunku do wszystkich Państw Strony niniejszej Konwencji, które ją przyjęły, po złożeniu u Depozytariusza dokumentów przyjęcia przez większość Państw Stron. Następnie wejdzie ona w życie w stosunku do pozostałych Państw Stron w dniu złożenia dokumentu przyjęcia.

Artykuł 14

Koszty

Koszty Zebrań Państw Stron, Zebrań Specjalnych Państw Stron, Konferencji Rewizyjnych oraz Konferencji w sprawie zmian ponoszą Państwa Strony oraz Państwa nie będące Stronami niniejszej Konwencji, biorące w nich udział, według skali ocen Narodów Zjednoczonych odpowiednio skorygowanej.

Koszty poniesione przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych zgodnie z artykułami 7 i 8, a także koszty misji dla zbierania informacji ponoszone są przez Państwa Strony zgodnie ze skalą ocen Narodów Zjednoczonych odpowiednio skorygowaną.

Artykuł 15

Podpis

Niniejsze Konwencja sporządzona w Oslo, Norwegia, w dniu 18 września 1997 r. jest otwarta do podpisu wszystkich Państw od 3 grudnia 1997 r. do 4 grudnia 1997 r. oraz w siedzibie Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku od 5 grudnia 1997 r. do dnia wejścia w życie.

Artykuł 16

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie oraz przystąpienie

1. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu oraz zatwierdzeniu przez Sygnatariuszy.
2. Każde Państwo, które nie podpisało Konwencji będzie mogło przystąpić do niej.
3. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia zostaną złożone u Depozytariusza.

Artykuł 17

Wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia szóstego miesiąca po miesiącu, w którym 40 dokument ratyfikacyjny, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia zostanie złożony.

2. W stosunku do każdego Państwa, które złoży swój dokument ratyfikacyjny, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia po dacie złożenia 40 dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, niniejsza Konwencja wejdzie w życie w pierwszym dniu szóstego miesiąca po miesiącu, w którym Państwo to złożyło swój dokument ratyfikacyjny, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

Artykuł 18

Zastosowanie tymczasowe

Każde Państwo może w momencie ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia oraz przystąpienia oświadczyć, że stosuje tymczasowo paragraf 1 artykułu 1 niniejszej Konwencji do czasu wejścia w życie.

Artykuł 19

Ograniczenia

Artykuły niniejszej Konwencji nie podlegają ograniczeniom.

Artykuł 20

Okres trwania oraz wycofanie

1. Okres ważności niniejszej Konwencji jest nieograniczony.

2. Każde Państwo Strona ma prawo, korzystając ze swojej suwerenności, do wycofania się z Konwencji. Powiadomi ono wszystkie pozostałe Państwa Strony, Depozytariusza oraz Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych o swoim wycofaniu. Taki dokument o wycofaniu zawierać będzie pełniejsze wyjaśnienie powodów wycofania.

3. Wycofanie takie nastąpi po sześciu miesiącach po otrzymaniu dokumentów o wycofaniu przez Depozytariusza. Jeżeli po wygaśnięciu tego sześciomiesięcznego okresu, Państwo Strona wycofujące się jest zaangażowane w konflikt zbrojny, takie wycofanie nie dojdzie do skutku przed zakończeniem konfliktu zbrojnego.

4. Wycofanie się Państwa Strony z niniejszej Konwencji nie ma wpływu pod żadnym względem na obowiązek Państw do realizacji zobowiązań nałożonych na podstawie odpowiednich zasad prawa międzynarodowego.

(Artykuły 21-22 opuszczono)

